

Seurattu SDK 128/2021 saakka.

19.8.1994/750

Valtion virkamieslaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Soveltamisala

1 §

Tässä laissa säädetään valtion virkasuhteesta.

Virkasuhde on julkisoikeudellinen palvelussuhde, jossa valtio on työnantajana ja virkamies työn suorittajana.

Virastolla tarkoitetaan tässä laissa lailla tai valtioneuvoston asetuksella perustettua valtion virastoa tai laitosta. ([29.12.2011/1548](#))

2 §

Lain tavoitteena on turvata valtion tehtävien hoitaminen tuloksellisesti, tarkoituksenmukaisesti ja oikeusturvavaatimukset täyttäen sekä turvata virkamiehelle oikeudenmukainen asema suhteessa työnantajaan.

3 §

Tätä lakia ei sovelleta eduskunnan oikeusasiamieheen ja apulaisoikeusasiamiehiin eikä eduskunnan kanslian, tasavallan presidentin kanslian, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian ja valtiontalouden tarkastusviraston virkamiehiin eikä myöskään Suomen Pankin ja Kansaneläkelaitoksen virkamiehiin ja toimihenkilöihin, ellei laissa toisin säädetä. ([25.5.2007/604](#))

Tätä lakia ei myöskään sovelleta siihen, joka täyttää muusta kuin valtion palvelussuhteesta johtuvaa julkisoikeudellista velvollisuutta.

Asetuksella säädetään tämän lain soveltamisesta sivutoimiseen tuntiopettajaan ja korkeakoulun dosenttiin.

3 a § ([25.8.2016/685](#))

Tätä lakia sovelletaan tuomarin virkaan ja tuomariin, jollei laissa toisin säädetä.

Tuomarin nimittämisestä ja virkasuhteesta säädetään lisäksi tuomioistuinlaissa ([673/2016](#)).

Mitä 9, 10, 20 ja 22 §:ssä, 23 §:n 4 momentissa, 25, 26, 26 a ja 27–34 §:ssä, 8 luvussa, 40 §:n 1 momentissa, 44 §:ssä ja 66 §:n 3 momentissa säädetään, ei koske tuomarin virkaa eikä tuomaria.

Tuomaria ei voida oikeuttaa jatkamaan tuomarin virassa eroamisiän jälkeen.

2 luku

Virkajärjestelyt ([29.12.2011/1548](#))

Viran perustaminen, lakkauttaminen ja muuttaminen ([29.12.2011/1548](#))

4 § ([25.8.2016/685](#))

Virkoja voidaan perustaa palkkauksiin käytettävissä olevien määrärahojen rajoissa.

Virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta ja muuttamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Seuraavia virkoja ei saa perustaa, lakkauttaa eikä niiden nimeä muuttaa, ellei virkaa ole valtion talousarviossa eritelty:

- 1) valtioneuvoston oikeuskanslerin ja apulaisoikeuskanslerin sekä oikeuskanslerinviraston kansliapäällikön virat;
- 2) korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden tuomarin virat;
- 3) puolustusvoimain komentajan, pääesikunnan päällikön, kenraalin tai amiraalin, puolustusvoimien pääinsinöörin, puolustusvoimien ylilääkärin, kenttäpiispan ja asessorin virat;
- 4) rajavartiolaitoksen päällikön ja apulaispäällikön sekä kenraalin tai amiraalin virat.

Viran siirtäminen ([29.12.2011/1548](#))

5 § ([21.12.2004/1188](#))

Virka voidaan siirtää samassa virastossa muuhun yksikköön kuin mihin se on perustettu sekä muu kuin valtion talousarviossa eriteltävä virka myös toiseen virastoon. Jos virka ei ole avoinna, virka voidaan siirtää vain virkamiehen suostumuksella. ([5.12.2018/1062](#))

Valtion talousarviossa eriteltävä virka siirretään saman viraston muuhun yksikköön asianomaisen ministeriön päätöksellä. Muu virka siirretään toisen ministeriön hallinnonalaan kuuluvaan virastoon sen ministeriön päätöksellä, jonka hallinnonalalta virka siirretään. Päätöksestä on ilmoitettava valtiovarainministeriölle. ([5.12.2018/1062](#))

Muu kuin valtion talousarviossa eriteltävä virka siirretään saman viraston muuhun yksikköön viraston päätöksellä, jollei asetuksella toisin säädetä, ja saman ministeriön hallinnonalaan kuuluvaan toiseen virastoon ministeriön päätöksellä.

Valtionhallinnon toimintojen uudelleenjärjestely ([29.12.2011/1548](#))

5 a § ([29.12.2011/1548](#))

Valtionhallinnon toimintojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä virat ja niihin nimetyt virkamiehet siirtyvät samaan virastoon tai samoihin virastoihin kuin tehtävät siirtyvät.

Määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetty virkamies siirtyy viraston palvelukseen määräaikaisen virkasuhteensa keston ajaksi.

Virka voidaan siirtää 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ilman 5 §:ssä tarkoitettua virkamiehen suostumusta, jos virka siirretään virkamiehen työssäkäyntialueella tai työssäkäyntialueelle. Työssäkäyntialueella tarkoitetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 1 luvun 9 §:n mukaista aluetta. (29.12.2016/1454)

Virkamiehen palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä niistä virkaehtosopimuksissa sovitaan tai laissa säädetään.

5 b § (29.12.2011/1548)

Ministeriön kansliapäällikön, valtiosihteerin kansliapäällikkönä, alivaltiosihteerin tai osastopäällikön virka tai sellaista vastaava virka samoin kuin suoraan ministeriön alaisen viraston päällikön virka siirretään toiseen virastoon organisaatiomuutoksen toteutumisajankohdasta lukien, jollei siihen nimitettyä virkamiestä ole nimitetty uuden viraston virkaan tai muuhun virkaan ennen muutoksen toteutumista.

Siirrettävän viran nimike ja tehtävät muutetaan vastaanottavan viraston viraksi uudelleenjärjestelyn toteutumishetkellä. Toimivalta edellä tarkoitettujen viran ja sen tehtävien muuttamiseen on sillä ministeriöllä, jossa virkaan nimitetty virkamies työskentelee ennen siirtymähetkeä, tai sillä ministeriöllä, jonka hallinnonalaan kuuluvassa virastossa virkamies työskentelee ennen siirtymishetkeä.

5 c § (29.12.2011/1548)

Jos viran tehtävät muuttuvat uudelleenjärjestelyn yhteydessä olennaisesti ja viran tilalle perustetaan uusi virka, voidaan uusi virka sitä ensi kertaa täytettäessä täyttää ilman haettavaksi julistamista, jos siihen nimitetään uudelleenjärjestelyn kohteena olevan viraston virkaan nimitetty virkamies.

Uusi ministeriön kansliapäällikön, valtiosihteerin kansliapäällikkönä, alivaltiosihteerin tai osastopäällikön virka tai sellaista vastaava virka samoin kuin suoraan ministeriön alaisen viraston päällikön virka on kuitenkin täytettävä julkista ilmoittautumismenettelyä käyttäen, jollei lailla erikseen toisin säädetä. Vastaavat ulkoasiainhallinnon ja puolustusvoimien virat voidaan kuitenkin täyttää uudelleenjärjestelyn yhteydessä ilman julkista ilmoittautumismenettelyä, jos hallinnonalakohtaiset virantäyttöä koskevat menettelyt tätä poikkeuksellisesti edellyttävät. Näissä tapauksissa noudatettavasta viran täyttömenettelystä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 d § (29.12.2011/1548)

Edellä 5 a–5 c § ei koske viraston sisäisiä organisaatiomuutoksia tai viraston muita uudelleenjärjestelyjä.

Liikkeenluovutus (29.12.2011/1548)

5 e § (29.12.2011/1548)

Työnantajan liikkeenluovutuksella tarkoitetaan valtion toiminnallisen osan luovuttamista toiselle työnantajalle, jos luovutettava osa pysyy luovutuksen jälkeen samana tai samankaltaisena.

5 f § (29.12.2011/1548)

Edellä 5 e §:ssä tarkoitettussa luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista virkasuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät luovutuksensaajalle. Tämä ei kuitenkaan koske niitä oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka johtuvat nimenomaan virkasuhteesta eivätkä ole ominaisia työsuhteelle, silloin, kun virkamies siirtyy työsuhteeseen luovutuksensaajan palvelukseen.

Ennen luovutusta eräänntyneestä palkka- tai muusta virkasuhteesta johtuvasta saatavasta vastaavat luovuttaja ja luovutuksensaaja yhteisvastuullisesti. Luovuttaja on kuitenkin luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta eräänntyneestä saatavasta, jollei muuta ole sovittu.

Luovutuksensaaja on velvollinen noudattamaan luovutushetkellä voimassa olleen virkaehtosopimuksen määräyksiä, kuten työehtosopimuslain (436/1946) 5 §:ssä säädetään.

3 luku

Viran ja määräaikaisen virkasuhteen hakumenettely, nimittäminen ja kelpoisuusvaatimukset (20.3.2015/283)

6 § (30.12.2014/1334)

Nimittämisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kiellosta säädetään yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014). Tasa-arvosta ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa (609/1986).

Valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta säädetään erikseen lailla.

6 a § (20.3.2015/283)

Virka on ennen sen täyttämistä julistettava haettavaksi.

Ilmoitus haettavaksi julistamisesta on julkaistava valtakunnallisesti, jollei tässä laissa toisin säädetä. Hakuaika on vähintään 14 kalenteripäivää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset viran ja määräaikaisen virkasuhteen haettavaksi julistamisesta.

6 b § (20.3.2015/283)

Työsopimussuhteisen tehtävän tai yli vuoden kestäneen määräaikaisen virkasuhteen tilalle perustettu virka voidaan ensi kertaa täytettäessä täyttää virkaa haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään kyseistä tehtävää hoitava työntekijä tai kyseisessä määräaikaisessa virkasuhteessa työskentelevä virkamies.

Viran täyttämisestä eräissä tilanteissa haettavaksi julistamatta säädetään 5 c §:n 1 momentissa, 9 b §:n 1 momentissa, 27 §:n 4 momentissa ja 32 §:n 1 momentissa.

Valtiosihteerin virka täytetään sitä haettavaksi julistamatta tai sen avoinna olemisesta ilmoittamatta. Samaa menettelyä noudattaen nimitetään ministerin erityisavustaja määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen, poliisitoimen ja ulkoasiainhallinnon virkojen, tuomarin virkojen ja Suomen Akatemian tutkimusvirkojen täyttämisestä haettavaksi julistamatta säädetään erikseen lailla.

6 c § (20.3.2015/283)

Edellä 6 a §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa on mainittava viran tehtävät ja säädetyt kelpoisuusvaatimukset, hakujan päättymisaika sekä se viranomaisen, jolle hakemus on osoitettava. Ilmoituksessa on mainittava, onko virka perustettu tiettyyn yksikköön vai onko se viraston yhteinen.

Perustellusta syystä virka tai virkasuhde voidaan tarvittaessa ilmoittaa uudelleen haettavaksi tai hakuaikaa jatkaa. Viran tai virkasuhteen aikaisemmat hakijat otetaan tällöin huomioon ilman uutta hakemusta.

Hakemukseen on liitettävä tarvittavat selvitykset. Hakemusta, joka ei ole saapunut ilmoituksessa mainitun hakujan päättymiseen mennessä, ei oteta huomioon.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset viranomaisesta, jolle hakemus osoitetaan.

6 d § (20.3.2015/283)

Edellä 6 b §:ssä tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta virkaan voidaan nimittää vain sitä hakenut henkilö. Nimitettäessä virkaan 6 b §:n 1–3 momentissa säädetyllä tavalla virkaan voidaan nimittää myös henkilö, joka on antanut nimittämiseen suostumuksensa.

Nimityspäätöksen tehneen viranomaisen on ilmoitettava viivytystä nimityksestä niille, jotka ovat virkaa tai virkasuhdetta hakenneet. Ilmoituksessa on mainittava täytettävänä ollut virka tai virkasuhde, päätöksen tehnyt viranomaisen, nimityspäivä sekä virkaan tai virkasuhteeseen nimitetty.

Virkaan nimitetyn hakemuksesta nimittävä viranomaisen voi peruuttaa nimityksen ennen sitä ajankohtaa, josta lukien asianomainen on virkaan nimitetty. Jos nimittäminen on peruutettu, toinen virkaa hakenut saadaan nimittää virkaan ilmoittamatta sitä uudelleen haettavaksi.

Virkasuhde alkaa siitä ajankohdasta, josta lukien asianomainen on nimitetty virkaan tai virkasuhteeseen.

7 § (23.11.2018/1011)

Seuraaviin virkoihin voidaan nimittää vain Suomen kansalainen:

- 1) oikeuskanslerin ja apulaisoikeuskanslerin virka sekä oikeuskanslerinviraston kansliapäällikön ja esittelijäneuvoksen osastopäällikkönä virka;
- 2) ministeriön valtiosihteerin virka, valtiosihteerin kansliapäällikkönä ja kansliapäällikön virka, ministeriön osastopäällikön virka ja sitä vastaava tai ylempi virka, ministeriön apulaisosastopäällikön ja toimistopäällikön virka, muu yksikön päällikön virka sekä ministerin erityisavustajan määräaikainen virkasuhde;
- 3) ministeriön virka, jonka tehtäviin kuuluu toimia ministeriön valmiuspäällikkönä, jonka tehtäviin kuuluu valmius- ja varautumistehtäviä tai jonka tehtäviin kuuluu muutoin kuin satunnaisesti käsitellä turvallisuusluokan I tai II asiakirjoja; (9.8.2019/913).
- 4) viraston päällikön virka;
- 5) ulkoasiainhallinnon virka;
- 6) tuomarin virka ja virka, johon kuuluu syyttäjän tai ulosottomiehen tehtäviä, sekä tiedusteluvalvontavaltuutetun virka ja tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnon virat; (18.1.2019/122).
- 7) sisäministeriön toimialan viraston päällikön välittömänä alaisena toimivan päällikön ja johtajan virka, poliisilaissa (872/2011) tarkoitettu poliisimiehen virka, suojelupoliisin muu kuin poliisimiehen virka, poliisihallinnon virka, jonka tehtäviin kuuluu muutoin kuin satunnaisesti käsitellä turvallisuusluokan I tai II asiakirjoja, sekä Rajavartiolaitoksen virka; (9.8.2019/913).
- 8) puolustusministeriön ja puolustusvoimien virka;
- 9) valtiovarainministeriön ja Digi- ja väestötietoviraston virka, johon kuuluu tieto- ja kyberturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavia tehtäviä, Tullin virka, johon kuuluu oikeus pidättämiseen tai Suomen alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen osallistuminen tai Tullin toimialaan kuuluvia rikostutkinta- ja valvontatehtäviä, sekä Tullin pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka, aluehallintoviraston pelastustoimen ja varautumisen tehtäviä hoitavan vastualueen päällikön virka sekä Digi- ja väestötietoviraston pääjohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka; (29.11.2019/1171).
- 10) työ- ja elinkeinoministeriön johtavan asiantuntijan virka, jonka tehtäviin kuuluu käsitellä ulkomaisten yritystosten seurannasta annetussa laissa (172/2012) tarkoitettuja tietoja;
- 11) maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tietotekniikkapalvelukeskuksen ylijohtajan virka, Maanmittauslaitoksen paikkatietokeskuksen ylijohtajan virka, Maanmittauslaitoksen tuotantotoimintayksikön ylijohtajan virka sekä Metsähallituksen erävalvonnasta annetussa laissa (1157/2005) tarkoitettu erätarkastajan virka;
- 12) Liikenne- ja viestintäviraston, Väyläviraston sekä Ilmatieteen laitoksen pääjohtajan välittöminä alaisina toimivien johtajien ja ylijohtajien virat sekä mainittujen virastojen virat, joiden tehtäviin kuuluu valmius- ja varautumistehtäviä tai tieto- ja kyberturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavia tehtäviä;
- 13) Energiaviraston ylijohtajan välittömänä alaisena toimivan johtajan virka.

Mitä 1 momentissa säädetään virkaan nimittämisestä, sovelletaan myös määrättäessä virkamies 1 momentissa tarkoitettua virkaa vastaavaan tehtävään tai nimitettäessä joku 9 §:n 1 momentin nojalla määrääjäksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi hoitamaan tämän pykälän 1 momentissa säädettyyn virkaan tai virkasuhteeseen kuuluvia tehtäviä.

8 § (20.3.2015/283)

Virkamieheksi nimitettävän tulee olla täyttänyt 18 vuotta. Virkamieheksi voidaan kuitenkin nimittää 15 vuotta täyttänyt ja oppivelvollisuutensa suorittanut henkilö, jos nimittämistä voidaan virkamiehen tehtävien asianmukaisen hoitamisen kannalta pitää sopivana.

Sen lisäksi, mitä yleisistä kelpoisuusvaatimuksista säädetään, 26 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen virkojen, lukuun ottamatta valtiosihteeria, erityisinä kelpoisuusvaatimuksina ovat ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus, käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Yksittäiseen 2 momentissa tarkoitettuun virkaan vaadittavasta tutkinnosta tai muista erityisistä kelpoisuusvaatimuksista voidaan tarvittaessa säätää erikseen asianomaista virastoa koskevassa valtioneuvoston asetuksessa.

Jollei valtion virkaan vaadittavista tutkinnoista ja muista erityisistä kelpoisuusvaatimuksista säädetä laissa, niistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella, jos se on asianomaiseen virkaan kuuluvien tehtävien hoitamiseksi perusteltua.

Valtioneuvosto voi antaa erivapauden edellä 2 momentissa säädetyistä kelpoisuusvaatimuksista valtakunnansovittelijan virkaa hakevalle. Valtioneuvosto voi lisäksi erityisistä sivistä antaa erivapauden valtioneuvoston asetuksella säädetyistä kelpoisuusvaatimuksista, ei kuitenkaan tuomarin virkaan pääsemistä varten.

8 a § (20.3.2015/283)

Jäljempänä 26 §:n 1–4 kohdassa tarkoitettuun virkaan nimitettäväksi esitettävän henkilön on ennen nimittämistä annettava selvitys elinkeinotoiminnastaan, omistuksistaan yrityksissä ja muusta varallisuudestaan, kyseiseen virkaan kuulumattomista tehtävistään, 18 §:ssä tarkoitetuista sivutoimistaan sekä muista sidonnaisuuksistaan, joilla voi olla merkitystä arvioitaessa hänen edellytyksiään hoitaa täytettävänä olevan viran tehtäviä. Ilmoitukseen pitää 18 §:ssä tarkoitettujen sivutoimilupaa edellyttävien sivutoimien osalta sisällyttää tieto niistä saaduista tuloista.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös nimitettäessä henkilö 9 §:n 1 momentin nojalla hoitamaan 1 momentissa tarkoitettuun virkaan kuuluvia tehtäviä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin virkoihin ja tehtäviin nimitettyjen virkamiesten on ilmoitettava viivytyksettä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneet muutokset ja niissä havaitut puutteet sekä myös muutoin annettava vastaava selvitys asianomaisen viranomaisen sitä pyytessä. Lisäksi virkamiesten on ilmoitettava asianomaiselle viranomaiselle virka-aseman perusteella tulleet ulkopuoliset tehtävät ja niistä mahdollisesti saatu tulo.

Viranomaiselle annetut henkilön taloudellista asemaa koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä. Valtiovarainministeriöllä on kuitenkin salassapitosäännösten estämättä oikeus saada asianomaiselta viranomaiselta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin virkoihin ja tehtäviin nimitettyjen virkamiesten osalta tiedot 18 §:ssä tarkoitetuista sivutoimilupaa edellyttävistä sivutoimista ja niistä saadusta tulosta sekä virka-aseman perusteella tulleista ulkopuolisista tehtävistä ja niistä mahdollisesti saadusta tulosta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tässä pykälässä säädetyn ilmoituksen antamisesta.

8 b § (19.6.1997/604)

Virkaan nimittämisen edellytyksenä on, että virkaa hakenut tai siihen ilmoittautunut henkilö viranomaisen pyynnöstä antaa tehtävän hoidon terveydellisiä edellytyksiä koskevia tietoja sekä osallistuu lisäksi tarvittaessa asian selvittämiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin. Virkaa hakeva tai siihen ilmoittautunut voidaan velvoittaa toimittamaan huumausainetestiä koskeva todistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa virkaan nimittämisen edellytyksenä. Tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuneiden kustannusten suorittamisesta on voimassa, mitä 19 §:n 2 momentissa säädetään. (13.8.2004/763)

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös nimitettäessä henkilö 9 §:n 1 momentin nojalla määräaikaiseen virkasuhteeseen.

8 c § (19.12.2017/948)

Viranomaisen on nimitysharkinnassa otettava huomioon nimitettävän tai tehtävään määrättävän nuhteettomuus sekä varmistettava, ettei hänellä ole virkaan kuuluvien tehtävien asianmukaista hoitoa vaarantavia sidonnaisuuksia ja että hänellä on muissakin suhteissa edellytykset hoitaa tehtävänsä riippumattomasti ja muutoinkin luotettavasti. Viranomaisen edellä tarkoitettua velvollisuutta arvioitaessa on otettava huomioon täytettävänä olevan viran tai tehtävän luonne, nimittävänä olevan henkilön aikaisemmat palvelussuhteet valtioon ja niiden hoitamisen asianmukaisuus sekä viranomaisen käytettävissä olevat keinot nimitettävän taustan selvittämiseksi.

Virkaan nimittämisen edellytyksenä on, jos niin valtioneuvoston asetuksella säädetään, että virkaan nimitettävällä on voimassa oleva turvallisuusselvityslaisa (726/2014) tarkoitettu henkilöturvallisuus selvitystodistus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 2 momentissa tarkoitettu henkilöturvallisuus selvitystodistusta koskevasta vaatimuksesta, jos virkaan nimitettävällä on oikeus muutoin kuin satunnaisesti käsitellä turvallisuusluokan I tai II asiakirjoja tai muita sellaisia salassa pidettäviä asiakirjoja, joihin sisältyvän salassa pidettävän tiedon oikeudeton paljastaminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa erityisen suurta tai merkittävää vahinkoa salassapitosäännöksessä tarkoitettulle yleiselle edulle, tai jos hänen on muutoin tarkoitus toimia tehtävässä, jossa sen luonteen vuoksi edellytetään erityistä luotettavuutta. (9.8.2019/913)

8 d § (20.3.2015/283)

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, asianomainen viranomainen voi julkaista edellä 8 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja sidonnaisuusilmoitukset sekä sivutoimiluvat ja -ilmoitukset yleisen tietoverkon kautta, jollei salassapitosäännöksistä muuta johdu.

Asianomainen viranomainen vastaa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen ajantasaisuudesta. Sidonnaisuuksia sekä sivutoimilupia ja -ilmoituksia koskevat tiedot on poistettava yleisestä tietoverkosta sidonnaisuuden tai sivutoimen päätyttyä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sidonnaisuuksia sekä sivutoimilupia ja -ilmoituksia koskevien tietojen julkaisemisesta.

9 §

Virkamieheksi voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta. Virkamiestä ei tällöin nimitetä virkaan, vaan virkasuhteeseen. Nimittävältä viranomaiselta ja nimitysmenettelystä tässä momentissa tarkoitetuissa tapauksissa säädetään erikseen.

Virkaan voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos viran luonteeseen tai viraston toimintaan liittyvä perusteltu syy sitä vaatii.

Jos virkamies nimitetään 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, tulee nimittämiskirjasta ilmetä määräaikaisuuden peruste. Virkamies on nimitettävä koko määräaikaisuuden perusteena olevaksi ajaksi, jollei erityisestä syystä toisin päätetä. (30.11.2007/1088)

4 momentti on kumottu L:lla 20.3.2015/283.

9 a § (20.3.2015/283)

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään määräajaksi nimittämisen perusteista, 26 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin virkoihin nimitetään viiden vuoden määräajaksi, jollei erityisestä syystä ole perustetta nimittää tätä lyhyemmäksi määräajaksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske ulkoasiainhallinnon, rajavartiolaitoksen, poliisihallinnon, valtiosihteerin, valtakunnansyyttäjän, Energiaviraston ylijohtajan ja valtakunnansovittelijan virkoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua määräaika voidaan jatkaa enintään yhdellä vuodella nimittävän viranomaisen aloitteesta, jos siihen on viraston toimintaan liittyvä perusteltu syy.

9 b § (20.3.2015/283)

Edellä 9 a §:ssä tarkoitettuun virkaan määräajaksi nimitetty voidaan säädetyn määräajan päättymisen jälkeen nimittää muuhun valtionhallinnon virkaan tai virkasuhteeseen taikka ottaa työsuhteeseen enintään kahden vuoden määräajaksi ilman hakumenettelyä.

Jollei henkilöä voida nimittää tai ottaa 1 momentissa tarkoitettuun virkaan tai tehtävään, palvelussuhde valtioon lakkaa määräajan päättyessä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta virkamieheen, joka on virkavapaana valtion toisesta virasta, johon hänet on nimitetty toistaiseksi.

9 c § (5.12.2018/1062)

Enintään vuoden pituiseen määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitäminen ei edellytä 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua syytä, jos virkasuhteeseen nimitetään henkilö, joka on ollut työ- ja elinkeinotoimiston ilmoituksen mukaan yhtäjaksoisesti työtön työnhakija edellisen 12 kuukauden ajan. Enintään kahden viikon pituinen työ- tai virkasuhde ei kuitenkaan katkaise työttömyyden yhdenjaksoisuutta.

Henkilö voidaan nimittää vuoden kuluessa ensimmäisen määräaikaisen virkasuhteen alkamisesta enintään kahteen uuteen määräaikaiseen virkasuhteeseen. Määräaikaisten virkasuhteiden yhteenlaskettu kokonaiskesto ei kuitenkaan saa ylittää yhtä vuotta.

Työttömällä työnhakijalla tarkoitetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua henkilöä, jonka työnhaku on voimassa mainitun lain 2 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetyllä tavalla.

10 §

Virkamiestä nimitettäessä voidaan määrätä, että virkasuhde voidaan enintään kuusi kuukautta kestävä koeajan aikana purkaa sekä nimittävän viranomaisen että virkamiehen puolelta. Purkaminen ei saa kuitenkaan tapahtua syrjivillä tai koeajan tarkoitukseen nähden muutoin epäasiallisilla perusteilla. Jos virkamies on ollut koeaikana työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa virantoimituksesta, viranomaisella on oikeus pidentää koeaikaa kuukaudella kutakin työkyvyttömyys- tai perhevapaajaksoihin sisältyvää 30 kalenteripäivää kohden. Viranomaisen on ilmoitettava kirjallisesti virkamiehelle koeajan pidentämisestä ennen koeajan päättymistä. (5.12.2018/1062)

Vuotta lyhyemmässä määräaikaisessa virkasuhteessa koeaika voi 1 momentista poiketen olla enintään puolet määräaikaisen virkasuhteen kestosta. (5.12.2018/1062)

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske virkamiestä, jonka nimittää tasavallan presidentti tai valtioneuvosto.

4 luku

Viranomaisen ja virkamiehen yleiset velvollisuudet

11 § (30.12.2014/1334)

Viranomaisen on kohdeltava palveluksessaan olevia virkamiehiä tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole virkamiesten tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kiellosta säädetään yhdenvertaisuuslaissa. Tasa-arvosta ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa.

12 §

Viranomaisen ei saa kieltää virkamiestä liittymästä eikä kuulumasta yhdistykseen eikä painostaa tätä liittymään johonkin yhdistykseen tai kieltää siitä eroamasta.

13 §

Asiamomaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että virkamiehelle annetaan virkasuhteesta johtuvat edut ja oikeudet sellaisina kuin ne hänelle kuuluvat.

Viranomaisen on annettava virkamiehelle tämän pyynnöstä viivytyksettä palkkatodistus, josta ilmenevät palkan suuruus ja sen määräytymisperusteet. (13.6.1997/566)

14 §

Virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

Virkamiehen on käytäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

15 §

Virkamies ei saa vaatia, hyväksyä tai ottaa vastaan taloudellista tai muuta etua, jos se voi heikentää luottamusta virkamieheen taikka viranomaiseen.

16 §

Virkamies, jonka tehtäviin kuuluu edustaa valtiota työnantajana, ei saa toimia valtioon palvelussuhteessa olevia edustavassa yhdistyksessä sellaisessa asemassa, että yhdistyksessä toimiminen on ristiriidassa sanotun virkatehtävän kanssa.

17 § (21.5.1999/626)

Virkamiehen vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muussa laissa säädetään.

18 § (25.8.2016/685)

Virkamies ei saa ottaa vastaan eikä pitää sivutointa, joka edellyttää työajan käyttämistä sivutoimeen kuuluvien tehtävien hoitamiseen, ellei asianomainen viranomaisen hakemuksesta myönnä hänelle siihen lupaa. Sivutoimilupa voidaan antaa myös määräajaksi ja rajoitettuna. Sivutoimilupa voidaan peruuttaa, kun siihen on syytä. Tuomarin ja tuomioistuimen esittelijän sivutointen luvanvaraisuudesta säädetään lisäksi tuomioistuinlain 9 luvussa ja 19 luvun 8 §:ssä.

Harkittaessa sivutoimiluvan myöntämistä on otettava huomioon, että virkamies ei saa sivutoimen vuoksi tulla esteelliseksi tehtävässään. Sivutoimi ei myöskään saa vaarantaa luottamusta tasapuolisuuteen tehtävän hoidossa tai muutenkaan haitata tehtävän asianmukaista hoitamista taikka kilpailevana toimintana ilmeisesti vahingoittaa työnantajaa.

Muusta kuin 1 momentissa tarkoitettua sivutoimesta virkamiehen on tehtävä ilmoitus asianomaiselle viranomaiselle. Viranomaisen voi kieltää tällaisen sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen 2 momentissa säädetyillä perusteilla.

Sivutoimella tarkoitetaan 1–3 momentissa virkaa sekä palkattua työtä ja tehtävää, joista virkamiehellä on oikeus kieltäytyä, samoin kuin ammattia, elinkeinoa ja liikettä. Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, on noudatettava laissa tai asetuksessa eri hallinnonaloilla sivutoimista annettuja erityissäännöksiä.

Sivutoimen harjoittamista koskevan ilmoituksen tai lupahakemuksen yhteydessä esitetyt tiedot välimiesoikeusriidan asianosaisista ovat salassa pidettäviä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset sivutoimiluvan myöntävästä viranomaisesta.

18 a § (25.8.2016/685)

18 a § on kumottu L:lla 25.8.2016/685.

18 b § (8.5.2015/566)

Harkittaessa virkamielen määräämistä valtion omistajavallan käyttöön tai muuhun ohjaukseen ja valvontaan liittyvään edustajantehtävään on otettava huomioon, että virkamies ei saa tulla edustajantehtävän vuoksi muutoin kuin satunnaisesti tai tilapäisesti esteelliseksi keskeisissä virkatehtävissään.

19 §

Virkamies on velvollinen asianomaisen viranomaisen pyynnöstä antamaan tälle tehtävän hoitamisen terveydellisiä edellytyksiä koskevia tietoja. Virkamies voidaan myös määrätä hänen terveydentilansa toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jos se on tarpeen tehtävän hoitamisen edellytysten selvittämiseksi. Oikeudesta velvoittaa virkamies toimittamaan huumausainetestiä koskeva todistus on voimassa, mitä yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 8 §:ssä säädetään. ([13.8.2004/763](#))

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista viranomaisen määräämistä tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvat välttämättömät kustannukset suoritetaan valtion varoista.

20 § (9.12.2016/1059)

Virkamies voidaan määrääjäksi siirtää työskentelemään osin tai kokonaan toisen viraston toimivaltaan kuuluvissa tehtävissä tai muun työnantajan kuin valtion palveluksessa, kun siihen on viranomaisten tehtävien hoitamiseen perustuva erityinen syy tai jos siirto edistää virkamiehen ammattitaitoa taikka virkamiehen palvelussuhteen jatkumista tai virkamiehen työllistymistä. Siirto edellyttää virkamiehen ja vastaanottavan viraston tai työnantajan suostumusta.

Virkamies on 1 momentissa tarkoitetun määräajan virkasuhteessa luovuttavaan virastoon. Virkamies voi kuitenkin työskennellä siirron perusteella ja laajuudessa vastaanottavan viraston virkamiehenä, jollei tehtäviä tai toimivaltaa ole erikseen lailla tai asetuksella säädetty kuuluvaksi tiettyyn virkaan tai jollei muualla toisin säädetä.

Harkittaessa virkamiehen siirtämistä on otettava huomioon, että virkamiehellä on riittävät edellytykset ja osaaminen hoitaa tehtäviä, ja että virkamies ei tule siirron vuoksi esteelliseksi tehtävissään. Siirto ei myöskään saa vaarantaa luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen tai muuten haitata tehtävien asianmukaista hoitamista.

Virkamiehen siirtämisestä päättää se virasto, jonka virkaan tai virkasuhteeseen virkamies on nimitetty.

21 §

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen virkamiesten siirtämisestä on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

22 §

Virkamies, jonka nimittää tasavallan presidentti, valtioneuvosto tai ministeriö, voidaan asettaa enintään kahden vuoden ajaksi valtioneuvoston käytettäväksi silloin, kun siihen on valtion tehtävien hoitamiseen perustuva pätevä syy. Kahden vuoden määräaikaa voidaan samoin edellytyksin jatkaa enintään kahdella vuodella.

Käytettäväksi asetettu virkamies on velvollinen suorittamaan valtioneuvoston tai sen määräämän viranomaisen määräämiä tehtäviä.

5 luku

Virkavapaus

23 §

Virkamies saa keskeyttää työnteon, jos asianomainen viranomainen hakemuksesta myöntää hänelle virkavapauden taikka hän on suoraan lain nojalla virkavapaana. Työnteon keskeyttämisestä muilla perusteilla on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Virkavapaus voidaan myöntää myös hakemuksetta, jos virkamies ei ole voinut hakea virkavapautta ennen työnteon keskeytymistä tai jos keskeytymisen syystä on muutoin saatu riittävä selvitys.

Virkamies on virkavapaana sen ajan, jonka hän on kansanedustajana, valtioneuvoston jäsenenä tai Suomesta valittuna Euroopan parlamentin edustajana taikka suorittamassa palvelusta asevelvollisena. Muutoin virkavapauden myöntäminen on viranomaisen harkinnassa, jollei joiltakin osin erikseen toisin säädetä tai määrätä taikka virkaehtosopimuksessa toisin sovita. ([13.6.1997/566](#))

Virkavapaus voidaan myöntää myös osittaisena. Virkavapaana oleva virkamies voidaan lisäksi suostumuksensa perusteella erityisestä syystä määrätä suorittamaan joitakin virkatehtäviä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset virkavapauden myöntävästä viranomaisesta. ([20.3.2015/283](#))

23 a § (30.11.2007/1088)

Virkamiehen on hakiessaan virkavapautta sairauden perusteella todistettava sairautensa sairausvakuutuslain ([1224/2004](#)) mukaisen päivärahan hakemista varten vahvistetun kaavan mukaisella lääkärintodistuksella, terveyskeskuksen terveydenhoitajan antamalla todistuksella taikka viraston osoittaman terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan antamalla todistuksella. Jos sairaus kestää enintään kolme vuorokautta, virkamies voi todistaa sairautensa myös muulla virkavapauden myöntävän viranomaisen hyväksymällä luotettavalla tavalla. Jos sairaus kuitenkin kestää yli viisi vuorokautta, on se todistettava edellä tarkoitettulla lääkärintodistuksella.

Määrätyn ajanjakson tai alueen tai muulla tavoin rajoitettujen tapausten osalta voidaan valtioneuvoston asetuksella määrätä lievennyksistä virkamiehen velvollisuuteen sairauden todistamiseen.

6 luku

Varoitus

24 §

Virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

7 luku

Virkasuhteen päättäminen

25 §

Virkasuhde voidaan molemmin puolin irtisanoa päättymään tietyn irtisanomisajan kuluttua tai, jos niin on sovittu tai laissa erikseen säädetty, irtisanomisaikaa noudattamatta.

Viranomainen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Tällaisena syynä ei voida pitää ainakaan:

1) virkamiehen sairautta, vikaa tai vammaa, paitsi jos siitä on ollut seurauksena virkamiehen työkyvyn olennainen ja pysyvä heikentyminen ja virkamiehellä on sen perusteella oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen;

2) virkamiehen osallistumista virkamiesyhdistyksen päätöksen perusteella yhdistyksen toimeenpanemaan työtaisteluun; eikä

3) virkamiehen poliittisia, uskonnollisia tai muita mielipiteitä taikka hänen osallistumistaan yhteiskunnalliseen tai yhdistystoimintaan.

Irtisanominen on tehtävä tässä pykälässä tarkoitettua perusteella kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun irtisanomisen peruste on tullut viranomaisen tietoon.

Viranomaisen irtisanomisoikeutta voidaan lisäksi sopimuksella rajoittaa siten, että tämä saa käyttää sitä vain sopimuksessa mainituilla perusteilla.

Viranomaisen ei saa irtisanoa virkamiestä raskauden johdosta. Jos viranomaisen irtisanoon raskaana olevan virkamiehen, katsotaan irtisanomisen johtuvan raskaudesta, jollei viranomaisen muuta perustetta näytä. Viranomaisen ei saa irtisanoa virkamiestä erityisäitiysloman, äitiysloman, isyysloman tai vanhempainloman taikka hoitovapaan aikana eikä myöskään saatuaan tietää virkamiehen olevan raskaana tai käyttävän edellä mainittua oikeuttaan, irtisanoa palvelussuhdetta päättymään sanotun loman taikka hoitovapaan alkaessa tai aikana.

Määräajaksi nimitetyn virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista, kun määräaika on kulunut loppuun, jollei virkasuhde irtisanomisen johdosta ole päättynyt sitä ennen.

26 § (28.2.2003/176)

Sen lisäksi, mitä 25 §:n 2 momentissa säädetään irtisanomisen perusteista, voidaan seuraavat virkamiehet irtisanoa, kun siihen on viran luonne huomioon ottaen hyväksyttävä ja perusteltu syy:

- 1) valtioneuvoston oikeuskansleri ja apulaisoikeuskansleri;
- 2) puolustusvoimain komentaja;
- 3) valtiosihteerin, valtiosihteerin kansliapäällikkönä, kansliapäällikkö, alivaltiosihteerin ja osastopäällikkö sekä näitä virka-asemaltaan vastaavat ministeriön virkamiehet, siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään;
- 4) valtioneuvoston asetuksella säädettyjen virastojen päälliköt; sekä
- 5) ministerin erityisavustaja.

26 a § (28.2.2003/176)

Sen lisäksi, mitä 25 §:n 2 momentissa ja 26 §:ssä säädetään irtisanomisen perusteista, voidaan valtiosihteerin ja ministerin erityisavustajan irtisanoa, jos hän menettää sen ministerin luottamuksen, jonka toimikaudeksi hänet on nimitetty.

27 §

Viranomaisella on oikeus irtisanoa virkamies, jos:

- 1) virasto tai se yksikkö, jossa virkamies työskentelee, lakkaa; tai
- 2) virkamiehen tehtävät tai viraston mahdollisuudet tarjota virkamiehelle tehtäviä suoritettaviksi olennaisesti ja muutoin kuin tilapäisesti vähenevät.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua perustetta irtisanomiseen ei katsota olevan ainakaan silloin, kun

- 1) irtisanomista on edeltänyt tai seurannut uuden henkilön ottaminen samankaltaisiin tehtäviin eikä viraston toimintaedellytyksissä ole vastaavana aikana tapahtunut muutoksia;
- 2) irtisanomisen syyksi ilmoitetut tehtävien uudelleenjärjestelyt eivät tosiasiallisesti vähennä virastossa tarjolla olevia tehtäviä tai muuta tehtävien laatua;
- 3) irtisanomisen syyksi on ilmoitettu kone- tai laitehankinnat, mutta virkamies olisi ammattitaitoonsa nähden voitu tai voitaisiin viraston toimesta kouluttaa näiden koneiden ja laitteiden käyttöön; tai
- 4) irtisanomisen syyksi on ilmoitettu henkilöstön vähentämisestä aiheutuva kustannussäästö, mutta tämä säästö on niin vähäinen, että sitä ei voida pitää viraston ja virkamiehen olosuhteet huomioon ottaen irtisanomisen todellisena syynä.

Jos virastoon perustettu virka sijoitetaan toiselle paikkakunnalle eikä virkamies perustellusta syystä siirry työskentelemään tällä paikkakunnalla, virkamies voidaan irtisanoa tämän pykälän nojalla.

Viranomaisella ei kuitenkaan ole oikeutta irtisanoa virkamiestä 1 momentissa säädetystä syystä, jos virkamies voidaan samassa virastossa ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa uudelleen tai kouluttaa uusiin tehtäviin taikka jos virka 5 §:n nojalla siirretään toiseen virastoon.

Mitä 25 §:n 4 ja 5 momentissa säädetään irtisanomisoikeuden rajoittamisesta, koskee vastaavasti myös tässä pykälässä tarkoitettuja irtisanomisperusteita lukuun ottamatta tilanteita, joissa virasto lakkautetaan.

27 a § (29.12.2016/1470)

Virasto on velvollinen tarjoamaan 27 §:n perusteella irtisanomalleen virkamiehelle tilaisuuden osallistua viraston kustantamaan työllistymistä edistävään valmennukseen tai koulutukseen, jos:

- 1) viraston palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä; ja
- 2) virkamies on ollut ennen palvelussuhteen päättymistä yhdenjaksoisesti vähintään viisi vuotta valtion palveluksessa.

Valmennuksen tai koulutuksen on arvoltaan vähintään vastattava virkamiehelle yhden kuukauden ajalta maksettavaa palkan määrää tai samassa toimipaikassa työskentelevän henkilöstön keskimääräistä yhden kuukauden ajalta maksettavaa palkan määrää riippuen siitä, kumpi on suurempi. Valmennus tai koulutus on toteutettava irtisanomisajan päättymisen jälkeen kahden kuukauden kuluessa. Painavasta syystä valmennus tai koulutus saadaan toteuttaa myöhemminkin. Valmennuksen tai koulutuksen toteutumisajaksi tai arvioitu aika on kuitenkin oltava virkamiehen tiedossa palvelussuhteen päättymishetkellä.

Virasto ja virkamies voivat sopia, että virasto täyttää 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa kustantamalla virkamiehen itsensä hankkimaan koulutuksen tai valmennuksen kokonaan tai osittain.

Virkaehtosopimuksella voidaan sopia toisin kuin mitä tässä pykälässä säädetään.

Virasto ja henkilöstö saavat sopia toisin siitä, mitä edellä 2 momentissa säädetään arvon määräytymisestä. Lisäksi virasto ja henkilöstö saavat sopia valmennuksen tai koulutuksen sijasta muustakin järjestelystä, jolla edistetään irtisanottavan työllistymistä. Henkilöstön edustaja määräytyy yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (1233/2013) 6 §:n mukaisesti. Henkilöstön edustajan tekemä sopimus sitoo kaikkia niitä virkamiehiä, joita sopimuksen tehneen virkamiesten edustajan on katsottava edustavan.

27 b § (29.12.2016/1470)

Virasto, joka ei ole noudattanut 27 a §:ssä olevaa velvollisuuttaan, on velvollinen suorittamaan virkamiehelle kertakaikkisena korvauksena koulutuksen tai valmennuksen arvoa vastaavan määrän.

Jos valmennuksen tai koulutuksen järjestämisvelvollisuus on laiminlyöty vain osittain, korvausvelvollisuus rajoittuu vastaamaan velvollisuuden laiminlyötyä osuutta.

Tällaista korvausta koskevat vaatimukset käsitellään hallintoriiti-asiaina hallinto-oikeudessa.

28 §

Irtisanomisen toimittava viranomainen ja virkamies voivat sopia virkasuhteen päättymisestä irtisanomisen johdosta välittömästi. Virkamiehellä on virkasuhteen päättyessä välittömästi kuitenkin oikeus irtisanomisajan palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Se viranomainen, joka on irtisanonut virkamiehen, voi ennen irtisanomisajan loppuun kulumista peruuttaa irtisanomisen, jos virkamies antaa siihen suostumuksensa. Virkamies ei saa peruuttaa irtisanoutumistaan, jollei viranomainen anna siihen suostumusta.

29 §

Lomautetulla virkamiehellä on virkasuhteessa muutoin noudatettavasta irtisanomisajasta riippumatta oikeus irtisanoa virkasuhde päättymään milloin tahansa lomautusaikana, ei kuitenkaan, jos lomautuksen päättymisaika on jo hänen tiedossaan, viimeisen viikon aikana ennen lomautuksen päättymistä.

Jos viranomainen ennen lomautuksen päättymistä irtisanoo virkamiehen, on virkamies oikeutettu myös lomautuksen ajalta saamaan irtisanomisajan palkan, ei kuitenkaan jos irtisanominen on muutoksenhaun johdosta kumottu.

Milloin lomauttaminen on tullut voimaan virkamiehen saamatta hyväkseen virkasuhteen lakkaamista koskevaa irtisanomisaikaa ja toistaiseksi voimassa oleva lomauttaminen on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 200 kalenteripäivää, lomautetulla virkamiehellä on virkasuhteen irtisanoessaan oikeus saada korvaus irtisanomisajan palkan menetyksestä samalla tavalla kuin viranomaisen irtisanoessa virkasuhteen, jollei viranomainen viikon kuluessa irtisanomisen toimittamisesta tarjoa virkamiehelle työtä. (1.4.1999/480)

29 a § (29.12.2011/1548)

Luovutuksensaaja ei saa irtisanoa palvelussuhdetta pelkästään 5 e §:ssä tarkoitetun liikkeenluovutuksen perusteella.

Valtion luovuttaessa toiminnallisen osansa 5 e §:ssä säädetyllä tavalla virkamies saa virkasuhteessa muutoin sovellettavaa irtisanomisaikaa noudattamatta tai sen kestoajasta riippumatta irtisanoa virkasuhteen päättymään luovutuspäivästä, jos hän on saanut tiedon luovutuksesta työnantajalta tai liikkeen uudelta haltijalta viimeistään kuukautta ennen luovutuspäivää. Jos hänelle on annettu tieto luovutuksesta myöhemmin, hän saa irtisanoa palvelussuhteensa päättymään luovutuspäivästä tai tämän jälkeen, viimeistään kuitenkin kuukauden kuluessa saatuaan tiedon luovutuksesta.

30 §

Irtisanomisaika voidaan sopia enintään kuudeksi kuukaudeksi. Jos on sovittu pitemmästä ajasta, on sen sijasta noudatettava sanottua irtisanomisaikaa.

Irtisanomisaika voidaan sopimuksessa määrätä viranomaiselle sitä aikaa pitemmäksi, jota virkamiehen on noudatettava irtisanoessaan virkasuhteen.

Jos virkamiehen palvelussuhde valtioon on jatkunut keskeytyksittä eikä muusta ole sovittu, viranomainen voi irtisanoa virkamiehen virkasuhteen päättymään aikaisintaan:

- 1) yhden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut enintään yhden vuoden;
- 2) kahden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli vuoden mutta enintään viisi vuotta;
- 3) kolmen kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli viisi vuotta mutta enintään yhdeksän vuotta;
- 4) neljän kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli yhdeksän vuotta mutta enintään 12 vuotta;
- 5) viiden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 12 vuotta mutta enintään 15 vuotta; sekä
- 6) kuuden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 15 vuotta.

(15.3.1996/147)

Virkamiehen irtisanoutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisanomisaikaa. Jos palvelussuhde valtioon on jatkunut enintään vuoden, noudatetaan kuitenkin 14 päivän irtisanomisaikaa ja jos palvelussuhde valtioon on jatkunut yli kymmenen vuotta kahden kuukauden irtisanomisaikaa. (15.3.1996/147)

31 §

Asianomainen viranomainen voi muuttaa virkasuhteen osa-aikaiseksi irtisanomisajan päättymisestä lukien niillä perusteilla, joilla virkasuhde voidaan 27 §:n 1 momentin nojalla irtisanoa.

32 § (29.12.2011/1548)

Jos virkamies on irtisanottu muista kuin virkamiehestä johtuvista syistä ja se virasto, jonka virasta virkamies irtisanottiin, 12 kuukauden kuluessa irtisanomisajan päättymisestä tarvitsee työvoimaa samoihin tai samanlaisiin tehtäviin, tulee asianomaisen viraston tiedustella työvoimaviranomaiselta, onko entisiä virkamiehiä etsimässä tämän viranomaisen välityksellä työtä. Myönteisessä tapauksessa viraston tulee tarjota tehtävää tai virkaa, johon nimittää muu viranomainen kuin tasavallan presidentti, valtioneuvoston yleisistunto, korkein oikeus tai korkein hallinto-oikeus, ensi sijassa näille entisille kelpoisuusvaatimukset täyttävälle virkamiehille. Virka saadaan tällöin täyttää haettavaksi julistamatta. (5.12.2018/1062)

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus koskee vastaavasti myös 5 e §:ssä tarkoitettua luovutuksensaajaa, silloin kun luovuttaja on irtisanonut virkamiehen ennen luovutushetkeä. (5.12.2018/1062)

Työnantajan, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 1 tai 2 momentissa tarkoitettua velvollisuuden täyttämisen, on korvattava virkamiehelle näin aiheuttamansa vahinko.

Tässä pykälässä säädetyt työntarjoamisvelvollisuuden estämättä työnantaja voi tehdä opiskelijan kanssa ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tai Ahvenanmaan maakuntalainsäädännössä tarkoitettua oppisopimuksen ja nimittää opiskelijan virkasuhteeseen. (4.5.2018/298)

33 §

Virkamiehen virkasuhde voidaan heti purkaa, jos virkamies törkeästi rikkoo tai laiminlyö virkavelvollisuuksiaan.

34 §

Purkamisoikeus raukeaa, jollei syy ole jo aikaisemmin menettänyt merkitystään, kahden viikon kuluttua siitä, kun viranomainen sai tiedon purkamisen aiheesta tai, jos syy on jatkuva, siitä kun saatiin tieto sen lakkaamisesta. Jos purkamista kohtaa pätevä este, saadaan purkaminen toimittaa kahden viikon kuluessa esteen lakkaamisesta.

Jos purkamista on lykätty asian esitutkinnan tai muun asian vaatiman selvityksen hankkimisen vuoksi, saadaan purkaminen toimittaa kahden viikon kuluessa siitä, kun esitutkinta lopetettiin tai selvitys on hankittu, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun aihe purkamiseen ilmaantui.

35 § (18.3.2016/193)

Virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päättyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa eroamisiansä, jollei virkasuhdetta virkamiehen suostumuksella jatketa enintään kahdella vuodella. Virkasuhdetta voidaan tällöin jatkaa sen estämättä, mitä 9 §:n 1 momentissa säädetään. Eroamisikä on vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuotta, 1958–1961 syntyneillä 69 vuotta ja 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta. (5.12.2018/1062)

Kun virkamiehelle on virkasuhteen perusteella myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke toistaiseksi, virkasuhde lakkaa ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana virkamiehen oikeus sairausajan palkan saamiseen on päättynyt tai, jos työnantaja on saanut työkyvyttömyyseläkepäätöksestä tiedon myöhemmin, tiedoksisaantikuukauden päättyessä.

8 luku

Lomauttaminen

36 §

Jos viranomainen voisi 27 §:n 1 momentin nojalla irtisanoa virkamiehen, virkamies voidaan 14 päivän ilmoitusaikaa noudattaen lomauttaa siten, että virkamiehen virantoimitus ja palkanmaksu keskeytetään määräajaksi tai toistaiseksi virkasuhteen muutoin pysyessä voimassa.

Virkamies voidaan 1 momentissa säädetyllä tavalla lomauttaa enintään 90 päivän ajaksi, jos virkamiehen tehtävät tai viraston mahdollisuudet tarjota tehtäviä suoritettaviksi ovat tilapäisesti vähentyneet eikä asianomainen viranomainen voi kohtuudella järjestää virkamiehelle muita tehtäviä tai työnantajan tarpeisiin sopivaa koulutusta samassa virastossa.

Virkasuhteen kestäessä voidaan viranomaisen tai virkamiehen aloitteesta sopia virkamiehen lomauttamisesta. Virkaehtosopimuksella sekä sopimuksella, jota tarkoitetaan yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 9 §:ssä, voidaan lomauttamisesta sopia toisinkin kuin 1 ja 2 momentissa säädetään. (30.3.2007/343)

37 §

Lomauttaminen ei estä virkamiestä ottamasta lomautuksen ajaksi muuta työtä.

Virkamies säilyttää lomautusaikana oikeuden asua hänen käyttöönsä palvelussuhteen perusteella annetussa asunnossa. Tärkeän syyn niin vaatiessa viranomainen voi antaa virkamiehelle, jonka virantoimitus on keskeytyneenä lomautuksen vuoksi, käytettäväksi muun soveliaan asunnon. Tästä aiheutuvat muuttokustannukset korvataan valtion varoista.

38 § (7.4.2017/207)

Lomautuksen välttämättömyyden tultua viranomaisen tietoon tämän on annettava lomautuksesta välittömästi ja mikäli mahdollista viimeistään kolme kuukautta ennen lomautuksen alkamista ennakoilmoitus asianomaiselle luottamusmiehelle. Ennakoilmoituksessa tulee mainita lomautuksen syy, arvioitu alkamisaika ja kesto sekä lomautettavien virkamiesten arvioitu lukumäärä ammattiryhmittäin.

39 § (7.4.2017/207)

Edellä 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus lomautuksesta annetaan virkamiehelle henkilökohtaisesti, jollei viranomaisen ja asianomaisen luottamusmiehen kesken toisin sovita. Ilmoituksessa tulee mainita lomautuksen syy, sen alkamisaika ja määräaikaisen lomautuksen kesto sekä toistaiseksi tapahtuvan lomautuksen osalta sen arvioitu kesto. Viranomaisen on virkamiehen pyynnöstä annettava lomautuksesta kirjallinen todistus. Ilmoitus lomautuksesta on lisäksi annettava tiedoksi asianomaiselle luottamusmiehelle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole tapauksissa, joissa viranomaisella muun syyn kuin lomautuksen vuoksi ei ole lomautusaikaan kohdistuvaa palkanmaksuvelvollisuutta.

Viranomainen voi virkamiehen suostumuksella muuttaa lomautuksen alkamis- tai päättymisaikaa tai peruuttaa lomautuksen. Jos virkamies on lomautettu toistaiseksi, on työn alkamisesta ilmoitettava vähintään viikkoa ennen.

9 luku

Virantoimituksesta pidättäminen

40 §

Virkamies on pidättävä virantoimituksesta 25, 26 tai 26 a §:n perusteella irtisanottaessa, jos irtisanomista koskeva päätös ei ole saanut lainvoimaa silloin, kun irtisanomisaika on kulunut loppuun. Irtisanottaessa virkamies 27 §:n perusteella hänet on pidättävä virantoimituksesta irtisanomisajan päättyessä, kunnes irtisanomispäätös on saanut lainvoiman. Hallinto-oikeus tai, jos hallinto-oikeuden päätöksestä on tehty valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen, korkein hallinto-oikeus voi erityisestä syystä määrätä toisin. Jos virkamies on pantu viralta tai virkasuhde on purettu, hänet on heti pidättävä virantoimituksesta, vaikkei päätös ole saanut lainvoimaa. (20.3.2015/283)

Virkamies voidaan lisäksi pidättää virantoimituksesta:

- 1) rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi, jos näillä voi olla vaikutusta virkamiehen edellytyksiin hoitaa tehtävänsä;
- 2) jos virkamies kieltäytyy 19 §:ssä tarkoitetuista tarkastuksista tai tutkimuksista taikka jos hän kieltäytyy antamasta sanotun pykälän mukaisesti terveydentilaansa koskevia tietoja;
- 3) jos virkamiehellä on sellainen sairaus, joka haittaa olennaisesti viran hoitoa; sekä
- 4) välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos irtisanomisen perusteena oleva teko tai laiminlyönti osoittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtävänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa tai jos virantoimituksen jatkuminen irtisanomisajan voi vaarantaa kansalaisen turvallisuuden.

Virantoimituksesta pidättämisen tapahtuessa 2 momentin 4 kohdan nojalla virkamiehellä on kuitenkin oikeus irtisanomisajan palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Virantoimituksesta pidättämisestä päättäneen viranomaisen tulee seurata virantoimituksesta pidättämisen perusteita ja olosuhteiden muututtua tarvittaessa tehdä asiassa uusi päätös. Virantoimituksesta pidättämisen jatkaminen tulee ottaa viipymättä ratkaistavaksi virkamiehen sitä vaatiessa. (30.11.2007/1088)

10 luku (30.12.2002/1307)

(30.12.2002/1307)

10 luku on kumottu L:lla [30.12.2002/1307](#).

11 luku

Sopimus palvelussuhteen ehdoista

44 §

Virasto voi tehdä virkamiehen kanssa kirjallisen sopimuksen palvelussuhteessa noudatettavista ehdoista. Tämän lain 26 §:ssä tarkoitettujen virkamiesten kanssa sopimuksen tekee kuitenkin valtioneuvosto.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa ei saa sopia asiasta, josta valtion virkaehtosopimuslain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaan ei saa sopia. Sopimuksella ei myöskään saa sopia virkaehtosopimuksessa sovittuja palvelussuhteen ehtoja huomommista ehdoista.

Virkamiehen irtisanomista tai virkasuhteen purkamista pidetään samalla sopimuksen irtisanomisena.

Jollei sopimusta tehdä tai jollei sopimuksesta muuta johdu, on virkasuhteessa noudatettavista ehdoista voimassa, mitä niistä säädetään tai määrätään taikka valtion virkaehtosopimuslain nojalla sovitaan.

44 a § (9.12.2016/1059)

Viranomainen voi tehdä nimitettäväksi esitettävän henkilön kanssa ennen virkaan tai virkasuhteeseen nimittämistä tai virkamiehen kanssa virkasuhteen aikana ennen uuteen tehtävään siirtymistä kirjallisen sopimuksen, jolla 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa rajoitetaan määräajaksi virkamiehen oikeutta siirtyä toisen työnantajan palvelukseen taikka aloittaa elinkeinon- tai ammatinharjoittamisen tai muun vastaavan toiminnan (*karenssisopimus*).

Karenssisopimuksen tekeminen edellyttää, että henkilöllä on virassaan, tehtävässään tai asemassaan pääsy sellaiseen salassa pidettävään tai julkisuutta muuten rajoittavien säännösten suojaamaan tietoon, jota voidaan olennaisella tavalla käyttää uudessa palvelussuhteessa tai toiminnassa omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi. Karenssisopimus on edellä mainituissa tilanteissa nimittämisen tai uuteen tehtävään siirtymisen edellytys.

Rajoitusajaksi voidaan sopia enintään kuusi kuukautta palvelussuhteen päättymisestä. Rajoitusajalta maksetaan palkkaa vastaava korvaus. Sopimukseen voidaan ottaa määräys sopimussakosta, jonka enimmäismäärä saa olla rajoitusajalta maksettava korvaus kaksinkertaisena.

Virkamiehen on ilmoitettava viranomaiselle 1 momentissa tarkoitettua siirtymisestä virkasuhteen aikana ja virkasuhteen päättymisen jälkeen rajoitusaikaa vastaavana määräaikana. Sopimusehto rajoitusajasta tulee voimaan, jos viranomainen arvioi, että virkamiehen siirtymisessä on kysymys 2 momentissa tarkoitettua tilanteesta. Karenssisopimus ei kuitenkaan sido virkamiestä, jos virkasuhde on päättynyt viranomaisesta johtuvasta syystä.

12 luku (25.8.2016/685)

(25.8.2016/685)

12 luku on kumottu L:lla [25.8.2016/685](#).

13 luku (1.3.2013/177)

(1.3.2013/177)

13 luku on kumottu L:lla [1.3.2013/177](#).

14 luku

Muutoksenhaku

52 § (9.12.2016/1059)

Virkamies, joka katsoo, ettei viranomainen ole antanut hänelle virkasuhteesta johtuvaa taloudellista etuutta sellaisena kuin se olisi ollut hänelle suoritettava, saa, jollei laissa toisin säädetä, kirjallisesti vaatia siihen oikaisua asianomaiselta viranomaiselta. Viranomaisen on annettava asiassa päätös.

Oikaisuvaatimukseen annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 57 §:ssä säädetään.

53 § (9.11.2018/883)

Valtioneuvoston yleisistunnon päätökseen, jolla valtioneuvosto on irtisanonut virkamiehen, purkanut virkasuhteen, pidättänyt virkamiehen virantoimituksesta tai päättänyt pitää virantoimituksesta pidättämisen edelleen voimassa, virkamies saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa ([808/2019](#)). ([17.1.2020/34](#)).

Muuhun kuin valtioneuvoston yleisistunnon päätökseen, jolla viranomainen on antanut muulle virkamiehelle kuin tuomarille varoituksen taikka lomauttanut tai irtisanonut virkamiehen, purkanut virkasuhteen tai muuttanut virkasuhteen osa-aikaiseksi, pidättänyt virkamiehen virantoimituksesta, päättänyt pitää virantoimituksesta pidättämisen edelleen voimassa tai määräaikaisesti erottanut virkamiehen virantoimituksesta, saadaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin 57 §:ssä säädetään. Korkeimman oikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden hallintopäätökseen haetaan kuitenkin muutosta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista asianomaiselta tuomioistuimelta, jossa asian käsittelee täysistunto.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske päätöstä, jolla tasavallan presidentti on irtisanonut virkamiehen tai purkanut virkamiehen virkasuhteen.

53 a § (25.8.2016/685)

53a § on kumottu L:lla [25.8.2016/685](#).

54 § (1.3.2013/177)

54 § on kumottu L:lla [1.3.2013/177](#).

54 a § (25.8.2016/685)

54 a § on kumottu L:lla [25.8.2016/685](#).

55 § (1.3.2013/177)

Edellä 53 §:ssä tarkoitettu asia sekä virkaan ja virkasuhteeseen nimittämistä koskeva asia on käsiteltävä hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä. ([9.11.2018/883](#)).

Päätös virkamiehen lomauttamisesta tulee noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta. Päätös virkamiehen pidättämisestä virantoimituksesta ja päätös virkamiehen erottamisesta määräaikaisesti virantoimituksesta tulevat noudatettaviksi niistä tehdyistä valituksista huolimatta, jollei hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus toisin päättä.

Virkamiehen virkasuhde jatkuu katkeamatta, jos virkamiehen irtisanominen tai virkasuhteen purkaminen on lainvoimaisen päätöksen mukaan tapahtunut ilman tässä laissa säädettyä perustetta.

55 a § (1.3.2013/177)

Kun virkasuhteen päättämistä koskeva asia on 55 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa lainvoimaisesti ratkaistu ja työnantaja on saanut jäljempänä 2 momentissa tarkoitetun selvityksen, virkamiehelle maksetaan viipymättä virkasuhteen lainvastaisen päättämisen johdosta saamatta jäänyt säännöllisen työajan ansio vähennettynä samalta ajalta muissa palvelussuhteissa, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä ansaitulla vastaavalla ansiolla, jota virkamies ei olisi saanut virkaa hoitaessaan. Samoin otetaan vähennyksenä huomioon vastaavalta ajalta hänelle maksettu sairausvakuutuslain mukainen sairauspäiväraha ja äitiysraha siltä osin kuin työnantajalla olisi vastaavalta ajalta ollut oikeus kyseiseen etuuteen sairausvakuutuslain 7 luvun 4 §:n nojalla.

Virkamies on velvollinen esittämään työnantajalle viipymättä luotettavan selvityksen saamistaan 1 momentissa tarkoitetuista muista ansiotuloista ja sairausvakuutuslain mukaisista päivärahaetuksista.

56 § (1.3.2013/177)

Virkamiehellä, joka on ilman 9 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä perustetta taikka ilman 9 §:n 3 momentissa säädettyä erityistä syytä nimitetty määräajaksi tai ilman pätevää syytä toistuvasti peräkkäin nimitetty 9 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, on oikeus virkasuhteen virastoon päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi, saada virastolta vähintään 6 ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Tällaista korvausta koskevat vaatimukset käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa.

Korvausvaatimus on esitettävä hallinto-oikeudelle kuuden kuukauden kuluessa virkasuhteen päättymisestä.

57 § (17.1.2020/34)

Valtioneuvoston tai viraston tekemään virkamiestä koskevaan tai 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen virkamies tai vastaavasti viranhakija saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Muutoksenhausta tuomioistuimen tekemään tuomarin tai esittelijän sivutointa koskevaan päätökseen säädetään tuomioistuinlain 23 luvun 1 §:ssä. Valitusaika tämän lain 27 §:n 1 momentissa tarkoitettua irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä. Päätös tulee noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Myös viranomainen saa, siten kuin 1 momentissa säädetään, hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on ratkaistu valitus viranomaisen tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä tai jolla on ratkaistu 27 b tai 56 §:ssä tarkoitettu hallintoriita-asia.

Seuraaviin virkamiestä koskeviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei laissa toisin säädetä:

- 1) viraston yhteisen viran sijoittaminen viraston sisällä;
- 2) harkinnanvaraisen virkavapauden myöntäminen tai epääminen;
- 3) tehtävään määrääminen, jos virkamies on antanut suostumuksensa tehtävään määräämiseen.

Jos 3 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu päätös merkitsee viran sijoituspaikkakunnan muuttumista, päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 momentissa säädetään. Päätös tulee kuitenkin noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

58 § (20.3.2015/283)

Virkamies ei saa tehdä 52 §:n mukaista oikaisuvaatimusta tai hakea päätökseen muutosta 57 §:ssä säädetyllä tavalla taikka saattaa asiaa hallintoriita-asiana käsiteltäväksi, jos virkamiehellä tai virkamiesyhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, jollei työtuomioistuin työtuomioistuimesta annetun lain (646/1974) 1 §:n 2 momentin nojalla ole päättänyt olla ratkaisematta asiaa. Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan vain virkamieheen, joka on jäsen sellaisessa virkamiesyhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

59 § (9.11.2018/883)

Viranhakija saa hakea virkaan tai virkasuhteeseen nimittämistä koskevaan päätökseen muutosta valittamalla, jollei tässä laissa toisin säädetä. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. (17.1.2020/34)

Päätöksestä ei kuitenkaan saa valittaa, jos:

- 1) nimittämisvoimvalta kuuluu tasavallan presidentille tai 26 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua virkamiestä nimitettäessä valtioneuvoston yleisistunnolle;
- 2) päätös koskee nimittämistä enintään kahden vuoden määräajaksi;
- 3) virka tai virkasuhde täytetään lain nojalla haettavaksi julistamatta;
- 4) päätös koskee puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilaskorvausta, joka voidaan lain nojalla täyttää haettavaksi julistamatta.

Tuomioistuinten eräiden virkojen ja virkasuhteiden osalta muutoksenhausta säädetään lisäksi tuomioistuinlaissa.

Valitus virkaan tai virkasuhteeseen nimittämistä koskevasta päätöksestä tehdään hallinto-oikeuteen valitettaessa sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehneen viranomaisen päätoimipaikka sijaitsee. Jollei tätä perustetta voida käyttää, valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty. Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Nimityspäätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiannona. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa (434/2003) ja tavallisesta sähköisestä tiedoksiannosta lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

15 luku

Erinäiset säännökset

60 §

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden määrä saadaan periä takaisin myös siten, että se vähennetään seuraavan tai seuraavien palkanmaksujen yhteydessä virkamiehen palkasta, jos tämä on edelleen saman viraston palveluksessa.

Kulloinkin suoritettavasta palkasta ei saa 1 momentin nojalla periä enempää kuin mitä palkasta lain mukaan saadaan ulosmitata. Takaisinperintää aloitettaessa on sen peruste ja takaisin perittävä määrä ilmoitettava virkamiehelle.

61 §

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperintä on aloitettava 60 §:ssä säädettyllä tavalla tai pantava vireille muussa järjestyksessä kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana aiheeton palkan tai muun taloudellisen etuuden määrä on maksettu. Jollei takaisinperintää aloiteta tai panna vireille edellä säädetyssä määräajassa, on oikeus siihen menetetty.

62 §

Jollei 52 §:ssä tarkoitettua oikaisuvaatimusta ole tehty kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana suorituksen olisi pitänyt tapahtua, taikka 60 päivän kuluessa työtuomioistuimen 52 §:ssä tarkoitetun päätöksen tiedoksi saamisesta, on oikeus etuuteen menetetty.

Jollei kannetta sellaisessa virkasuhteesta johtuvaa taloudellista etuutta koskevassa asiassa, joka kuuluu työtuomioistuimen toimivaltaan, ole pantu vireille työtuomioistuimessa kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana suorituksen olisi pitänyt tapahtua, on oikeus etuuteen menetetty. Jos asiasta on työtuomioistuimesta annetun lain 11 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ensin neuvoteltava, on oikeus etuuteen menetetty, jollei neuvotteluja ole siitä sovituin tavoin vaadittu edellä tarkoitettu määräajassa.

63 §

Jos virkamies laiminlyö niiden määräysten noudattamisen, jotka on annettu sairausvakuutuslain (364/63) mukaan työnantajalle suoritettavaa päivä- tai äitiysrahan tai muun lakiin perustuvan etuuden hakemista varten, voidaan hänelle virkavapausajalta suoritettu palkka päivä- tai äitiysrahaa taikka muuta etuutta vastaavalta osalta periä takaisin seuraavan tai seuraavien palkanmaksujen yhteydessä.

SairausvakuutusL 364/1963 on kumottu SairausvakuutusL:lla 1224/2004.

63 a § (28.3.2014/270)

Virkasuhteeseen perustuvan saatavan suorituksen viivästyessä sovelletaan, mitä korkolaissa (633/1982) säädetään viivästyskorosta.

Hallintolainkäyttöasiassa on korkolain 6 ja 7 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa maksettava viivästyskorkoa viimeistään siitä päivästä, jona velallisen katsotaan saaneen tiedon velan maksua koskevan valituksen tai hakemuksen vireilletulosta, tai jos vaatimus esitetään oikeudenkäynnin aikana, sen esittämisestä lukien.

Edellä 55 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viivästyskorkoa on maksettava siitä lähtien, kun 30 päivää on kulunut päivästä, jona virkamies esitti työnantajalle mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun selvityksen.

64 §

Virkasuhteessa aiheutuneen vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Virkamiehen ei ole suoritettava valtiolle eikä valtion ole suoritettava virkamiehelle korvausta vahingosta, joka aiheutuu työtaistelutoimenpiteestä johtuvasta työn keskeytymisestä, jollei työtaistelutoimenpiteeseen ole ryhdytty noudattamatta työriitojen sovittelua koskevia säännöksiä tai toimenpide ole valtion virkaehtosopimuslain säännösten tai virkaehtosopimuksen määräysten vastainen ja jollei keskeytyksestä aiheutunut haitta ole huomattava. Virkamies ei myöskään ole velvollinen suorittamaan valtiolle korvausta vahingosta, joka aiheutuu työtaistelutoimenpiteestä johtuvasta työn keskeytymisestä, jos hän virkamiesyhdistyksen päätöksen perusteella on osallistunut yhdistyksen toimeenpanemaan työtaistelutoimenpiteeseen, vaikka työtaistelutoimenpide on edellä mainittujen säännösten ja määräysten vastainen.

65 §

Virkamies katsotaan eronneeksi aikaisemmasta virasta siitä ajankohdasta, josta hänet on muutoin kuin määräajaksi nimitetty toiseen valtion virkaan ja nimityspäätös on saanut lainvoiman. Jos toinen valtion virka on kuitenkin 18 §:n 3 momentissa tarkoitettu sivutoimi, virkamiehen ei katsota eronneen aikaisemmasta virasta tällaiseen sivutoimiseen virkaan nimittämisen vuoksi. (9.11.2018/883)

Virkamies katsotaan kuitenkin eronneeksi aikaisemmasta virasta siitä ajankohdasta lukien, josta hänet on toisen kerran nimitetty 9 a §:n 1 momentissa tarkoitettuun virkaan määräajaksi, jollei viranomaisen erityisestä syystä toisin päättä. (20.3.2015/283)

Virkamies katsotaan niin ikään eronneeksi valtion virasta siitä ajankohdasta, josta hänet on nimitetty eduskunnan kanslian, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian tai valtiontalouden tarkastusviraston virkaan. (25.5.2007/604)

Jos virkaan nimitetty virkamies nimitetään toiseen valtion virkaan ja tähän virkaan liittyy koeaika, virkamies katsotaan eronneeksi aikaisemmasta virasta, kun koeaika on päättynyt, jollei uutta virkasuhdetta ole koeaikana purettu. Virkamies on virkavapaana aikaisemmasta virastaan siihen saakka, kunnes koeaika uudessa virassa päättyy. (30.11.2007/1088)

Jos virkaan nimitetty virkamies nimitetään toiseen valtion virkaan ja nimityspäätös ei ole saanut lainvoimaa, virkamiehellä on oikeus saada virkavapautta aikaisemmasta virasta, kunnes nimityspäätös on saanut lainvoiman. (9.11.2018/883)

66 §

Virkasuhteen irtisanominen ja purkaminen on tehtävä kirjallisesti.

Ennen kuin virkamies pidätetään virantoimituksesta tai irtisanotaan 25 tai 26 §:n nojalla, virkasuhde puretaan, virkamiehelle annetaan varoitus tai tehdään 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös viran siirtämisestä, on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Viranomaisesta, joka antaa virkamiehelle varoituksen, lomauttaa tai irtisanoo virkamiehen, purkaa virkasuhteen, pidättää virantoimituksesta taikka siirtää virkamiehen 20 tai 21 §:n nojalla, säädetään valtioneuvoston asetuksella. (30.11.2007/1088)

Asianomaisen päluottamusmiehen tai luottamusmiehen kuulemisesta, ennen kuin virkamiehen lomauttamisesta, irtisanomisesta tai virantoimituksesta pidättämisestä taikka virkasuhteen purkamisesta tehdään päätös, säädetään valtioneuvoston asetuksella. (30.11.2007/1088)

66 a § (10.4.2015/420)

Virkamiehen oikeus saada vapaata työstään kunnallisen luottamustoimen hoitamista varten

Virkamiehellä on oikeus saada vapaata työstään kunnallisen luottamustoimen hoitamista varten siten kuin kuntalain (410/2015) 80 ja 81 §:ssä säädetään.

67 §

Virkamiehellä on oikeus pyynnöstä saada asianomaiselta viranomaiselta todistus palvelussuhteen kestoajasta ja tehtävien laadusta (*työtodistus*). Lisäksi on, jos virkamies sitä pyytää, työtodistuksessa mainittava palvelussuhteen päättymisen syy ja arvolause virkamiehen osoittamasta työtaidosta, ahkeruudesta ja käytöksestä. Virkamiehen kuoltua on tämän kuolinpesällä oikeus saada työtodistus.

Jos työtodistusta pyydetään myöhemmin kuin 10 vuoden kuluttua palvelussuhteen päättymisestä, viranomainen on velvollinen antamaan työtodistuksen vain, jos siitä ei aiheudu kohtuutonta haittaa. Samalla edellytyksellä on kadonneen tai turmeltuneen työtodistuksen tilalle pyynnöstä annettava uusi todistus.

Työtodistukseen ei saa panna mitään sellaista merkintää eikä antaa sitä sellaisessa muodossa, jonka tarkoituksena on antaa virkamiehestä muita tietoja kuin mitä työtodistuksen sanamuodosta käy ilmi.

68 § (8.2.2019/181)

Valtiovarainministeriön yhteydessä toimii valtion virkamieseettinen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on käsitellä virkamiesetiikkaan liittyviä asioita ja antaa valtion virastojen pyynnöstä lausuntoja virkamieseettisistä kysymyksistä. Neuvottelukunta on toiminnassaan riippumaton. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan valtiovarainministeriön esityksestä neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta sekä sen tehtävistä tarkemmin säädetään valtioneuvoston asetuksella.

69 §

Mitä tässä laissa säädetään ministeriöstä, koskee myös valtioneuvoston kansliaa, ja mitä tässä laissa säädetään virastosta, koskee myös valtion laitosta.

69 a § (21.4.1995/692)

Rangaistus 6 §:n 1 momentin ja 11 §:n rikkomisesta säädetään rikoslain 47 luvun 3 §:ssä.

Rangaistus 12 §:n rikkomisesta estämällä virkamiehen ammatillista tai poliittista toimintaa tai pakottamalla kuulumaan ammatilliseen tai poliittiseen yhdistykseen säädetään rikoslain 47 luvun 5 §:ssä.

70 § (20.3.2015/283)

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset virkavalasta ja virkavakuutuksesta.

16 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

71 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1994.

Tällä lailla kumotaan 24 päivänä lokakuuta 1986 annettu valtion virkamieslaki (755/86) ja valtion virkamieslain voimaantulolaki (756/86) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tämän lain 35 §:n 1 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996. Tällä lailla kumotun valtion virkamieslain 50 §:n 1 momenttia sovelletaan 35 §:n 1 momentin voimaantuloon saakka.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

72 §

Tämän lain voimaan tullessa valtion tilapäinen virkamies ja virkaatoimittava virkamies siirtyy tämän lain 9 §:n 1 momentissa säädettyyn virkasuhteeseen siksi määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, joksi hänet on otettu tilapäiseksi virkamieheksi tai virkaatoimittavaksi virkamieheksi.

Virkamieheen, joka on ennen tämän lain voimaantuloa otettu virkaan koeajaksi, sovelletaan tällä lailla kumotun valtion virkamieslain 14 §:n 2 momenttia.

73 §

Sopimuspalkkaisen virkamiehen kanssa ennen tämän lain voimaantuloa tehty sopimus on lain voimaan tultua edelleen voimassa siten kuin sopimuksessa on määrätty.

74 §

Ennen tämän lain voimaantuloa alkanut, tällä lailla kumotun valtion virkamieslain 43 §:n mukainen virkavapaus toisen viran hoitamiseksi määräajan tai koeaikaisena virkamiehenä jatkuu sen ajan, jonka virkamies on mainitussa virassa.

75 §

Tällä lailla kumotun valtion virkamieslain 28 §:n 1 momentin nojalla annettu asetus virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarivalasta ja tuomarinvakuutuksesta (1183/87) ja lain 9 a §:n 2 momentin ja 26 §:n 2 momentin nojalla annetut valtioneuvoston päätökset jäävät edelleen voimaan.

Tällä lailla kumotun valtion virkamieslain voimaantulolain 5 ja 8 §:ää sovelletaan edelleen. Mainitun lain 15 §:n 3 momenttia, 16 §:n 2 ja 3 momenttia, 25 ja 35 §:ää sekä 36 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan edelleen niihin virkamiehiin, joihin näitä säännöksiä sovelletaan tämän lain tullessa voimaan. Mitä näissä säännöksissä säädetään valtion virkamieslain säännösten soveltamisesta, koskee tämän lain tultua voimaan tätä lakia.

76 §

Tällä lailla kumotun valtion virkamieslain toistuvaa korvausta koskevia säännöksiä sovelletaan edelleen viiden vuoden määräajan lain voimaantulosta lukien niihin virkamiehiin, jotka irtisanotaan tämän lain 27 §:n nojalla ennen sanotun viiden vuoden määräajan päättymistä. Toistuvaa korvausta on haettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa sanotun viiden vuoden määräajan päättymisestä.

Jos virkamiehelle myönnetään toistuvaa korvausta 1 momentin nojalla tai jos hänelle tämän lain tullessa voimaan maksetaan toistuvaa korvausta taikka jos hänellä kumotun lain säännösten nojalla on tämän lain tullessa voimaan oikeus toistuvaan korvaukseen, hänen oikeuteensa saada toistuvaa korvausta sovelletaan edelleen kumotun lain ja sen nojalla annetun asetuksen toistuvaa korvausta koskevia säännöksiä. Eroraha-asiainneuvottelukunnan toiminta jatkuu tässä pykälässä tarkoitettun määräajan.

77 §

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille pantu kurinpitoasia käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei 78 §:ssä toisin säädetä.

Tämän lain tullessa voimaan lakkaavat tällä lailla kumotun valtion virkamieslain nojalla asetetut virkamieslautakunnat. Virkamieslautakunnissa käsiteltävinä olevat asiat siirtyvät tämän lain nojalla perustetulle virkamieslautakunnalle.

HE 291/93, HaVM 5/94

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

21.4.1995/692:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

HE 94/93, LaVM 22/94, SuVM 10/94

8.12.1995/1383:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

HE 73/95, HaVM 7/95, EV 113/95

15.3.1996/147:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1996. Lain 30 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan virkasuhteisiin, jotka ovat alkaneet lain voimaantulon jälkeen.

HE 205/95, HaVM 1/96, EV 9/96

25.10.1996/747:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

HE 97/96, HaVM 12/96, EV 115/96

29.11.1996/939:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

HE 18/1996, HaVM 20/1996, EV 155/1996

6.6.1997/545:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

HE 26/1997, HaVM 5/1997, EV 46/1997

13.6.1997/566:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997.

HE 201/1996, HaVM 6/1997, EV 51/1997

19.6.1997/604:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa valtion virkamieslain 26 §:ssä tarkoitettuihin virkoihin tai niitä vastaaviin määräaikaisiin virkasuhteisiin nimitettyjen virkamiesten on annettava tämän lain 8 a §:ssä tarkoitettu ilmoitus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta asetuksella tarkemmin säädettävälle viranomaiselle.

HE 236/1996, HaVM 8/1997, EV 52/1997

1.4.1999/480:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1999.

Mitä 29 §:n 3 momentissa säädetään, sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa alkaneissa lomautuksissa. Momentissa tarkoitettuja kalenteripäiviä laskettaessa otetaan kuitenkin huomioon vain lain voimaantulon jälkeiset lomautuspäivät.

HE 174/1998, HaVM 21/1998, EV 255/1998

21.5.1999/626:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

HE 30/1998, HaVM 31/1998, EV 303/1998

4.2.2000/108:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

HE 84/1999, YmVM 4/1999, LaVL 15/1999, PeVL 11/1999, MmVL 18/1999, EV 100/1999

25.2.2000/208:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

HE 109/1999, PeVL 13/1999, LaVM 1/2000, EV 21/2000

17.3.2000/281:

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä maaliskuuta 2000.

Tällä lailla kumotaan ulkomaalaisen kelpoisuudesta valtion virkaan 16 päivänä helmikuuta 1995 annettu valtioneuvoston päätös ([192/1995](#)).

[HE 189/1999](#), HaVM 5/2000, EV 17/2000

4.8.2000/719:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

[HE 68/2000](#), PeVM 10/2000, EV 98/2000

11.5.2001/387:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2001.

[HE 26/1999](#), LaVM 5/2001, EV 29/2001

30.12.2002/1307:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita erorahaa koskevia säännöksiä sovelletaan henkilöön, jonka palvelussuhde valtioon on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen koulutukseen perustuvan erorahan aikuiskoulutuslisän myöntämisessä ja maksamisessa noudatetaan, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleessa valtion virkamiesten eroraha-asetuksessa ([999/1994](#)) on säädetty erorahan aikuiskoulutuslisästä ja sen myöntämisen edellytyksistä.

[HE 219/2002](#), TyVM 8/2002, EV 210/2002

28.2.2003/176:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2003.

[HE 270/2002](#), PeVM 13/2002, EV 287/2002

20.1.2004/25:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2004.

[HE 44/2003](#), TyVM 7/2003, EV 95/2003, Neuvoston direktiivi 2000/43/EY (32000L0043); EYVL N:o L 180, 19.7.2000, s. 22, Neuvoston direktiivi 2000/78/EY (32000L0078); EYVL N:o L 303, 2.12.2000, s. 16

30.7.2004/682:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005 kuitenkin niin, että tuomarin oikeudesta pysyä siinä virassa, jossa eroamisikä on korkeampi kuin 68 vuotta, on voimassa, mitä siitä on säädetty valtion virkamieslain 75 §:ssä.

[HE 46/2004](#), StVM 15/2004, EV 112/2004

13.8.2004/763:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2004.

[HE 162/2003](#), TyVM 8/2004, EV 114/2004

21.12.2004/1188:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

[HE 142/2004](#), PeVM 5/2004, EV 208/2004

15.7.2005/593:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2005.

[HE 6/2005](#), HaVM 12/2005, EV 92/2005

29.6.2006/580:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

[HE 8/2006](#), HaVM 6/2006, EV 58/2006

21.7.2006/677:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2006.

[HE 4/2006](#), HaVM 5/2006, EV 56/2006

10.11.2006/985:

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset
Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Tällä lailla kumotaan:

- 1) ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annettu laki ([521/1969](#)) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;
- 2) Suomen ortodoksisen kirkkokunnan virka- ja työehtovaliokunnasta 10 päivänä helmikuuta 1984 annettu laki ([158/1984](#));
- 3) 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain ([750/1994](#)) [68 §](#), sellaisena kuin se on laissa 939/1996;
- 4) 6 päivänä marraskuuta 1970 annetun valtion virkaehtosopimuslain ([664/1970](#)) [1 §:n](#) 2 momentti sellaisena kuin se on laissa 940/1996; sekä
- 5) 23 päivänä joulukuuta 1987 annetun valtion virkaehtosopimusasetuksen ([1203/1987](#)) [10 §:n](#) 4 momentin 31 kohta, sellaisena kuin se on laissa 878/1992.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja ortodoksisen seminaarin ylläpidon siirtyminen kirkolle

Ortodoksisen kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja ortodoksisen seminaarin ylläpito siirretään tämän lain tullessa voimaan valtiolta ortodoksille kirkolle. Kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja seminaarin virkamiesten palkkauksesta ja matkakorvauksista aiheutuvat kustannukset sekä muut toimintamenot siirtyvät ortodoksisen kirkon vastattavaksi.

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha käytettäväksi valtionavustukseen ortodoksille kirkolle sen toiminnasta aiheutuviin kohtuullisiin kustannuksiin. Määrärahan mitoituksen perusteena on ennen tämän lain voimaantuloa kirkollishallituksen, hiippakuntahallinnon ja ortodoksisen seminaarin ylläpidosta valtiolle aiheutuneiden menojen ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnille ja laitoksille myönnettyjen valtionavustusten määrä sekä arvioitu kustannustason muutos. Kustannustason muutos lasketaan, jollei perustellusta syystä muuta johdu, yleisen hintatason muutoksen perusteella. Valtionavustukseen sovelletaan muutoin, mitä valtionavustuslaissa ([688/2001](#)) säädetään.

Virkasuhteen muuttuminen työsopimussuhteeksi

Kirkon ja seurakuntien virkasuhteet muuttuvat tämän lain tullessa voimaan työsopimussuhteiksi, ja virat lakkaavat ilman eri toimenpiteitä. Työntekijöihin ja palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä laissa säädetään tai sen nojalla säädetään tai määrätään ja mitä työehtosopimuksessa ja työsopimuksessa sovitaan.

Koeaika

Tämän lain voimaan tullessa virassa koeajalla olevan papin, diakonin tai kanttorin koeaika päättyy neljän kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta tai, jos koeaika tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan päättyisi tätä aikaisemmin, tänä aikaisempana ajankohtana.

Eläkeoikeus

Jos kirkon virkasuhteesta työsopimussuhteeseen 120 §:n nojalla siirtyvän työntekijän palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1993, hänen eläkeoikeudestaan on voimassa, mitä virkasuhteessa valtioon olevan henkilön oikeudesta eläkkeeseen säädetään.

Edellä 118 §:n 2 momentin 1 kohdassa mainitun lain 21 §:ssä tarkoitetusta seurakunnan virkasuhteesta työsopimussuhteeseen siirtyvällä työntekijällä on oikeus kirkon keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut työntekijät ovat velvollisia osallistumaan eläketurvan kustantamiseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon oleva henkilö.

Vireillä olevat hallintoasiat

Ennen tämän lain voimaantuloa kirkon tai seurakunnan viranomaisessa vireille tulleisiin hallintoasioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Uuteen käsittelyyn palautettuihin asioihin sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.

Toimielimet ja luottamushenkilöt

Ojennuslautakunnan ja kirkollisen ylioikeuden toimikausi päättyy tämän lain tullessa voimaan, ja niissä vireillä olevat asiat raukeavat. Suomen ortodoksisen kirkkokunnan virka- ja työehtovaliokunnan ja kirkolliskokouksen valmisteluvaliokunnan valmisteltavina olevat asiat siirtyvät kirkollishallitukselle. Ennen tämän lain voimaantuloa toistaiseksi valittujen luostarin johtokuntien toimikausi päättyy viiden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Muut ennen tämän lain voimaantuloa valitut kirkon ja seurakuntien toimielimet jatkavat tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisen toimikautensa loppuun. Ennen tämän lain voimaantuloa valittujen luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ohje- ja johtosäännöt sekä työjärjestykset

Kirkossa ja seurakunnissa tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat ohje- ja johtosäännöt jäävät voimaan. Jos ohje- tai johtosäännön taikka työjärjestyksen määräys on ristiriidassa tämän lain tai kirkkojärjestyksen kanssa, noudatetaan tätä lakia tai kirkkojärjestystä.

[HE 59/2006](#), HaVM 20/2006, EV 131/2006

30.3.2007/343:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2007.

[HE 254/2006](#), TyVM 15/2006, EV 286/2006

25.5.2007/604:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2007.

[HE 71/2006](#), PNE 2/2006, PeVM 10/2006, EV 202/2006, LJL 2/2007, PeVM 1/2007, EK 9/2007

30.11.2007/1088:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tällä lailla kumotaan 14 päivänä marraskuuta 1994 annetun valtion virkamiesasetuksen ([971/1994](#)) [22 ja 42 a §](#), sellaisena kuin niistä 42 a § on asetuksessa 793/1997.

[HE 63/2007](#), HaVM 7/2007, EV 67/2007

24.4.2009/288:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 2009.

HE 33/2008, LaVM 1/2009, EV 27/2009

20.11.2009/901:

Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Tämä laki tuli voimaan L:n 903/2009 mukaisesti 1.1.2010.

HE 59/2009, HaVM 13/2009, EV 150/2009

22.12.2009/1322:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 208/2009, LiVM 23/2009, EV 203/2009

13.5.2011/470:

Tämä laki tulee voimaan 17 päivänä toukokuuta 2011.

HE 286/2010, LaVM 34/2010, EV 311/2010

22.7.2011/894:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

HE 224/2010, HaVM 42/2010, EV 371/2010

29.12.2011/1548:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Tämän lain tullessa voimaan lakkaa kumottavan 4 §:n 2 momentin 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen virkojen erittelyvirkaominaisuus.

HE 95/2011, HaVM 8/2011, EV 109/2011

18.1.2013/48:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2013.

HE 64/2012, HaVM 19/2012, EV 143/2012

31.1.2013/122:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2013.

HE 124/2012, LaVM 15/2012, EV 158/2012

1.3.2013/177:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2013.

Virkamieslautakunta käsittelee loppuun tämän lain voimaan tullessa lautakunnassa vireillä olevat asiat. Virkamieslautakunnan toiminta lakkaa sen kuukauden lopussa, jolloin se on käsitellyt loppuun edellä tarkoitettut asiat.

Toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

HE 61/2011, HaVM 25/2012, EV 6/2013

28.3.2014/270:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014.

Ennen tämän lain voimaantuloa erääntyneeseen saatavaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 209/2013, HaVM 1/2014, EV 5/2014

19.9.2014/735:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

HE 57/2013, HaVM 16/2014, EV 79/2014

30.12.2014/1334:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Tämä laki on voimassa L:n 1347/2014 mukaisesti 1.1.2015 alkaen.

HE 19/2014, HE 111/2014, TyVM 11/2014, EV 223/2014

20.3.2015/283:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2015.

Ennen tämän lain voimaantuloa avoinna oleviksi ilmoitetut 9 a §:ssä tarkoitettuja virkoja vastaavat virat ja määräaikaiset virkasuhteet täytetään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 298/2014, HaVM 50/2014, EV 323/2014

10.4.2015/420:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2015.

HE 268/2014, HaVM 55/2014, EV 348/2014

8.5.2015/566:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2015.

HE 224/2014, LaVM 28/2014, EV 328/2014

22.5.2015/631:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2015.

HE 174/2014, HaVM 53/2014, EV 339/2014

18.3.2016/193:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

Tuomarin oikeuteen pysyä siinä virassa, jossa eroamisikä on korkeampi kuin 68 vuotta, sovelletaan 75 §:ssä säädettyä.

HE 138/2015, HaVM 1/2016, EV 5/2016

25.8.2016/685:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tuomarin virantoimituksesta pidättämistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sama koskee haettaessa muutosta ennen lain voimaantuloa tehtyyn päätökseen korkeimman oikeuden esittelijälle tai korkeimman hallinto-oikeuden esittelijälle työkyvyttömyyden perusteella annettavasta erosta.

HE 7/2016, LaVM 8/2016, EV 99/2016

9.12.2016/1059:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Ennen tämän lain voimaantuloa haettaviksi julistetut virat ja määräaikaiset virkasuhteet täytetään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Viranomainen tai virkamies, joka on nimitetty tai jota esitetään nimitettäväksi 44 a §:ssä tarkoitettuun virkaan tai määräaikaiseen virkasuhteeseen mutta johon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, voivat kuitenkin tehdä karensisopimuksen noudattaen, mitä 44 a §:ssä säädetään.

Tällä lailla kumotaan valtion virkamiesasetuksen (971/1994) 41 §.

HE 90/2016, HaVM 17/2016, PeVL 35/2016, EV 141/2016

29.12.2016/1454:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 210/2016, TyVM 15/2016, EV 247/2016

29.12.2016/1470:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Lakia ei sovelleta, jos virkasuhteen irtisanomista edeltänyt, yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (1233/2013) 21 §:ssä tarkoitettu neuvotteluesitys, annettiin ennen lain voimaantuloa.

HE 211/2016, TyVM 11/2016, EV 190/2016

7.4.2017/207:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2017.

HE 257/2016, TyVM 1/2017, EV 7/2017

19.12.2017/948:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

HE 70/2017, HaVM 23/2017, EV 122/2017

4.5.2018/298:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018.

[HE 189/2017](#), TyVM 3/2018, EV 27/2018

9.11.2018/883:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn nimityspäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

[HE 77/2017](#), PeVL 42/2017, HaVM 8/2018, EV 81/2018

23.11.2018/1011:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

L [1011/2018](#) tuli voimaan L:n [937/2018](#) mukaisesti 1.1.2019.

[HE 61/2018](#), [HE 104/2018](#), LiVM 21/2018, EV 102/2018

5.12.2018/1062:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen koeaikaan sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Virkasuhteeseen, joka päättyy ennen tämän lain voimaantuloa, ja siihen liittyvään takaisinottovelvollisuuteen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa eroamisiän saavuttaneisiin virkamiehiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 35 §:ää.

[HE 37/2018](#), HaVM 11/2018, EV 95/2018

18.1.2019/122:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2019.

[HE 199/2017](#), PeVM 9/2018, EV 199/2018

8.2.2019/181:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

Tämän lain voimaan tullessa asetettuna oleva valtion virkamieseettinen neuvottelukunta jatkaa toimikautensa loppuun. Siihen sovelletaan tätä lakia.

[HE 149/2018](#), HaVM 21/2018, EV 200/2018

9.8.2019/913:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

[HE 284/2018](#), HaVM 38/2018, EV 320/2018

29.11.2019/1171:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

[HE 10/2019](#), HaVM 3/2019, EV 20/2019

17.1.2020/34:

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä tammikuuta 2020.

[HE 55/2019](#), LaVM 2/2019, EV 67/2019

[Finlex](#) › [Lainsäädäntö](#) › [Ajantasainen lainsäädäntö](#) › [Vuosi 1994](#) › 19.8.1994/750

Finlex® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu. Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.